

Mandskab har fremsat. Alle Forhandlingerne mellem de 50 Repræsentanter for Arbejderne, der have været indkaldte, ere stenograferede, og da der nu er fremsat Ønske om, at denne Betænkning maa komme til ærede Medlemmers Kundskab, giver jeg selvfølgelig gerne mit Samtykke til, hvis Finansudvalget ikke har noget derimod, at den vedkommende Betænkning og de vedkommende Beregninger og Oversigter blive henlagte til Eftersyn for Medlemmerne paa Rigsdagens Bureau. Der ved vil der være Adgang for Medlemmerne til at sætte sig ind i hele dette betydelige Arbejde, som er udført. Men jeg gentager, at det er ret mærkeligt, at det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds, efter at ærede Medlemmer af Finansudvalget fra de forskellige Partiers Side have erklæret, at de ikke have haft Tid til grundig at sætte sig ind i dette Spørgsmaal, stiller Forslag af saa gennemgribende finansiell Betydning. Jeg maa altsaa fraraade Tinget at stemme for disse Forslag. Det vil heller ikke blive ved de 350,000 Kr., man maa selvfølgelig tage Konsekvenserne af en saadan Bevilling, der kastes i Flæng ind paa Finansloven.

Jeg maa gøre opmærksom paa, at Lønnen, der betales paa Hærens Værksteder — her er jo kun Tale om Hærens Arbejdere —, retter sig efter Markedspriserne, og Lønningerne paa Hærens Værksteder for faste Arbejdere staa ikke under Lønningerne i Almindelighed paa de private Værksteder. Hertil kommer den store Fordel for de Arbejdere, her er Tale om, at de ere pensionsberettigede. Det er et Plus, de have fremfor Arbejdere paa de civile Værksteder. Jeg maa desuden gøre opmærksom paa, at hvis man vedblivende forhøjer Lønningerne for Arbejderne ved de forskellige Værksteder, enten det er Hærens eller Flaadens, vil det simpelt hen føre til, at det ikke kan betale sig for Staten at holde disse Værksteder. Man maa da nedlægge dem og henvise Militæretaten til at bestille, hvad den skal bruge, paa private Værksteder i Ind- eller Udlandet. Det vil dog, synes mig, være en tvivlsom Fordel for de danske Arbejdere, hvis man ved at forhøje Arbejdsprisen fordyrer Produktionen paa disse Værksteder i saa høj Grad, at Staten ikke kan forsvare at give en saadan Pris.

Jeg vilde gerne have omtalt Spørgsmaalet om Ændringsforslaget angaaende Marinen, men jeg skal vente, indtil Marine ministeriets Budget kommer til at fore-

ligge, og her indskrænke mig til at udtale, at jeg ikke kan tilraade Vedtagelsen af det foreliggende Ændringsforslag, fordi der i Øjeblikket efter mit Skøn og efter Kommissionens Indstilling ikke er særlig Anledning til at give en saa stor Forhøjelse af de vedkommende Arbejders Løn.

K. M. Klausen: Jeg havde ventet, at det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds (Halsted) havde sluttet sig til vort Ændringsforslag om disse Forhøjelser, saa meget mere som det ærede Medlems Partifælle Kaptajn Schack, der i et Aar repræsenterede 8de Kreds her i København, talte meget ivrigt for disse Lønforhøjelser og bl. a. krævede Nedsættelsen af en Kommission til at undersøge disse Forhold og i det hele viste stor Interesse for Arbejdernes Forhold paa Orlogsværftet og, antager jeg, vel ogsaa ved Hærens Værksteder. Imidlertid faar jeg nu Indtryk af, at han har staaet alene, uden Tilslutning fra sit Parti, og at det har været Udtalelser, som han følte sig forpligtet til at fremsætte, da han nu en Gang ved et Uheld var bleven Repræsentant for 8de Kreds. At det den Gang ikke har været Højre, som stod bag disse Ønsker, fremgaar af, at Højre, da det nu ved at stemme derfor i Gerningen kunde vise, at det virkelig har Sympati for denne Sag, svigter og siger, at man har ikke haft Tid til at sætte sig ind i disse Forslag.

Ogsaa den højtærede Forsvarsminister mente, at Tinget ikke har haft Tid til at sætte sig ind i Sagen. Nu vil jeg tillade mig at spørge, om der virkelig kræves lang Tid og store Spekulationer til at sætte sig ind i Spørgsmaalet om, hvorvidt det gaar an at give f. Eks. en Arbejdsmand, som har 2 Kr. 80 Øre om Dagen, et Tillæg af 20 pCt. Det lader altsaa til at være nødvendigt. I andre Tilfælde gaar man glat væk med til meget store Lønforhøjelser. Da Officererne fik deres Lønforhøjelse, da en General, som havde 8,000 Kr., fik en Forhøjelse til 10,000 Kr., havde man ikke disse store Betæneligheder, og det var dog en Forhøjelse, der forsløg noget, det var 25 pCt., man uden videre lagde til. Men naar det drejer sig om at forhøje en Ugeløn paa 18—20 Kr. og deromkring, skal man have gennemlæst store Betænkninger og have megen Tid til Overvejelse, inden man kan gaa med dertil. Jeg maa indrømme, at de Herrer gaa grundigt til Værks, men desværre, de Arbejdere, her er Tale om, ere daarligt tjente med, at man netop gør dette Prin-